

POSTANOWIENIE

29 listopada 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Maciej Kowalski

na posiedzeniu niejawnym 29 listopada 2024 r. w Warszawie
w sprawie z wniosku gminy miasta [...] z udziałem J. P., T. P., E. C. i A. C.
o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie,
na skutek skarg kasacyjnych gminy miasta [...] oraz E. C. i A. C.
od postanowienia Sądu Okręgowego w Rzeszowie
z 13 grudnia 2022 r., V Ca 595/22,

- 1. przyjmuje skargę kasacyjną wnioskodawcy do rozpoznania;**
- 2. odrzuca skargę kasacyjną uczestniczek E.C. i A. C.;**
- 3. oddala wniosek radcy prawnego P. K. o przyznanie od Skarbu Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej uczestniczkom z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

ł.n

UZASADNIENIE

Wnioskodawca Gmina Miasto R. oraz uczestniczki E. C. i A. C. – reprezentowane przez kuratora procesowego, wnieśli skargi kasacyjne od postanowienia Sądu Okręgowego w Rzeszowie z 13 grudnia 2022 r.

Sąd Najwyższy przyjął skargę kasacyjną wnioskodawcy do rozpoznania.

Uczestniczki zaskarżyły przywołane postanowienie Sądu Okręgowego w części, tj. co do pkt. I. i wniosły o jego uchylenie w całości, a także o uchylenie postanowienia Sądu pierwszej instancji w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania kasacyjnego. Ewentualnie wniosły o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i przekazanie sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 398⁴ § 1 pkt 1 k.p.c. skarga kasacyjna powinna zawierać m.in. oznaczenie orzeczenia, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest ono zaskarżone w całości czy w części. Zgodnie z art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c. skarga taka powinna zawierać wniosek o uchylenie lub uchylenie i zmianę orzeczenia z oznaczeniem zakresu żądanego uchylenia i zmiany. Niezamieszczenie w skardze kasacyjnej wniosku o uchylenie lub o uchylenie i zmianę zaskarżonego wyroku w całości lub części stanowi istotną wadę konstrukcyjną skargi kasacyjnej, której nie można usunąć w trybie przewidzianym dla usuwania braków formalnych pisma procesowego, skutkującą odrzuceniem takiej skargi *a limine* bez uprzedniego postępowania sanacyjnego (zob. np. postanowienie SN z 21 marca 2000 r., II CKN 711/00, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 151).

Bezwzględnym wymogiem jest także, aby zakres zaskarżenia i wniosek o uchylenie lub o uchylenie i zmianę orzeczenia były ze sobą ściśle skorelowane, przy czym brak tej korelacji skutkuje odrzuceniem skargi (zob. m.in. postanowienia SN: z 12 października 2007 r., V CSK 309/07, OSNC-ZD 2008, nr 3, poz. 81; z 23 sierpnia 2012 r., III CSK 161/12; z 10 maja 2024 r., III CZ 365/23, i z 13 sierpnia 2024 r., I CSK 1066/23). Wymaganie powyższe jest niezależne od rozmiarów rozbieżności między zakresem zaskarżenia a wnioskiem z art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c.; korelacja między wskazanymi elementami konstrukcyjnymi skargi powinna być bowiem pełna (zob. postanowienie SN z 30 grudnia 2021 r., II CSK 204/21).

Przypomnieć także należy, że w orzecznictwie dominuje przy tym stanowisko, że Sąd Najwyższy nie może ustalić zakresu i treści wskazanych wymagań konstrukcyjnych skargi w drodze jakichkolwiek zabiegów interpretacyjnych (zob. postanowienie SN z 11 stycznia 2011 r., V CSK 272/10).

W badanej skardze kasacyjnej uczestniczki w sposób jednoznaczny zaskarżyły orzeczenie w części, a wniosły o jego uchylenie w całości. Oznacza to, że nie powiązały w sposób prawidłowy wniosków skargi kasacyjnej – głównego, jak też ewentualnego z zakresem, w którym zaskarżyły przedmiotowe postanowienie. W skardze brak jest zatem fundamentalnej korelacji między zakresem zaskarżenia a zakresem wniosku kasacyjnego, co musi skutkować odrzuceniem skargi (zob. postanowienie SN z 20 listopada 2024 r., I CSK 2817/24).

Na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c. skarga kasacyjna podlegała odrzuceniu już na etapie badania jej przez Sąd drugiej instancji. W związku z brakiem podjęcia stosownych działań przez Sąd Okręgowy, Sąd Najwyższy orzekł, jak w punkcie 2 sentencji postanowienia (art. 398⁶ § 3 w zw. art. 398⁶ § 2 k.p.c.).

Wniosek pełnomocnika procesowego uczestniczek o przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skarżącym z urzędu w postępowaniu kasacyjnym oddalono, mając na względzie, że sporządzenie skargi kasacyjnej w sposób wadliwy – co skutkowało jej odrzuceniem, nie może być traktowane jako udzielenie pomocy prawnej (zob. *mutatis mutandis* postanowienia SN: z 22 września 2011 r., V CZ 66/11, z 11 maja 2011 r., II CSK 699/10, i z 11 października 2024 r., I CSK 2397/24).

(a.z.)

[a.ł]